

De JeugdVoetbalTrainer

nummer 97

12^e JAARGANG | JUNI 2024 | www.devoetbaltrainer.nl

Tjalling van den Berg

Goede sportcultuur

Douwe Jan van der Wal

Veilige leeromgeving

SV Deurne

Teamindelingbeleid

Aston Villa

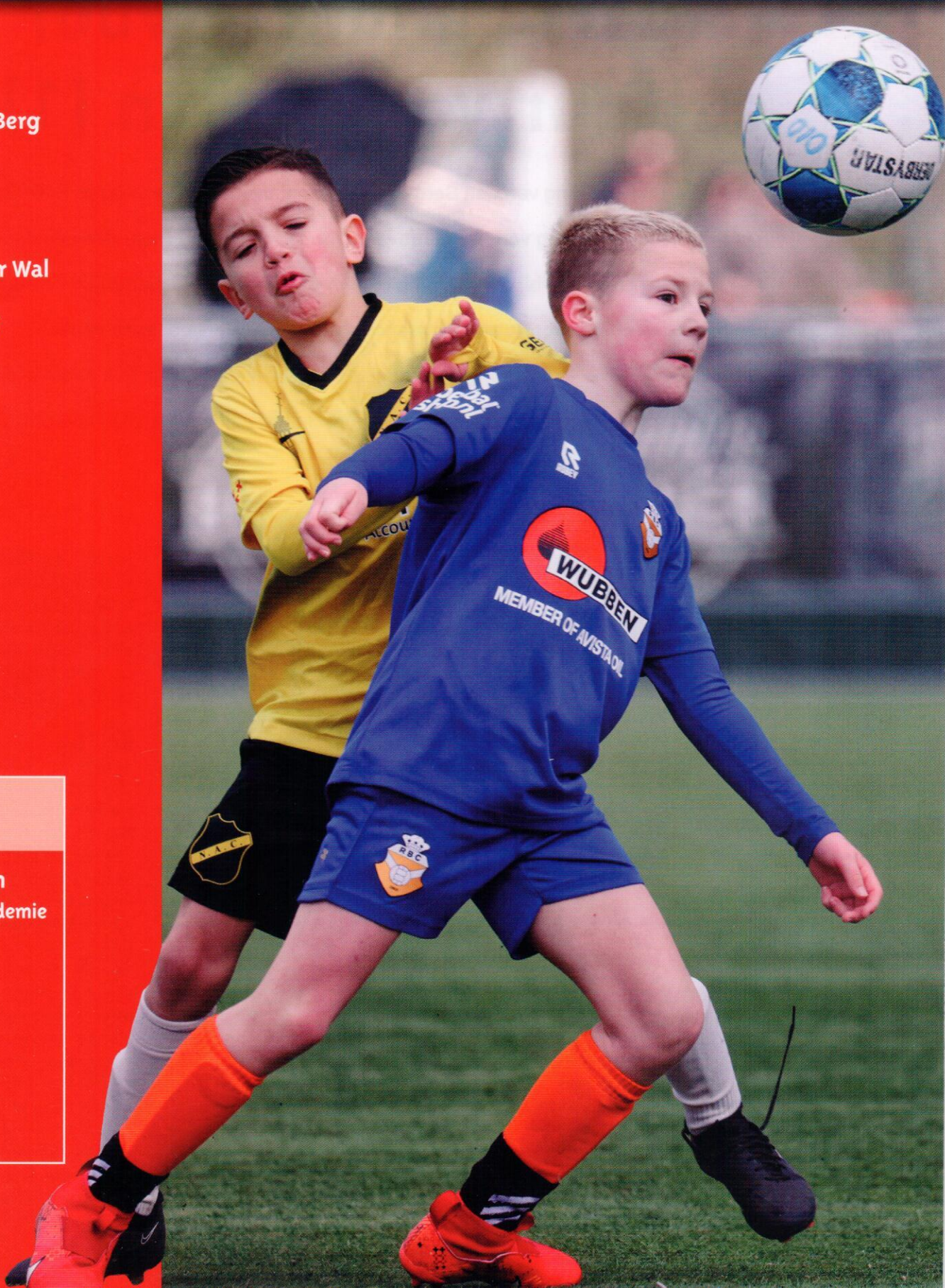
Hoge buitenspelling

Opleiding RBC

Hans van Wolven
Hoofd Voetbal Academie

Edwin Spitters
Onder 13

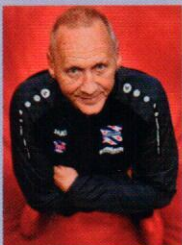
Perry Bierkens
Onder 8

Tjalling van den Berg (ECO-Coach)

(Meer) aandacht voor een cultuur van samen (1)

In 2010 vertelde Tjalling van den Berg in dit vakblad over de wijze waarop ECO-Coachen een plek had in de jeugdopleiding van sc Heerenveen. Inmiddels zijn we meer dan een decennium verder. Van den Berg praat ons bij over een, ook in het ECO-Coachen, belangrijke verandering: 'We hebben meer dan ooit behoefte aan mensencoaches, verbinders en 'cultuurcoaches'. In een goede cultuur voel je je veilig en verbonden, deel je alles samen en heb je een gedeeld doel.' In dit eerste deel komt Van den Berg zélf aan het woord. In het volgende artikel neemt Douwe Jan van der Wal (ONS Sneek) ons mee de praktijk in.

Tjalling van den Berg schreef in 2015 samen met dochter Berber van den Berg (psycholoog Msc) het boek 'ECO-Coachen A way of life.' Een inspirerend boek over duurzaam coachen richting presteren.

De in Witmarsum geboren

Fries was destijds docent bij het CIOS Heerenveen, hoofdcoach van de internationale turnacademie, bondscoach van de KNKB (Kaatsbond) en fysieke coach jeugd sc Heerenveen. Bij die laatste club is hij momenteel betrokken bij het dames- en meidenvoetbal in het breed fysiek, mentaal en sociaal opleiden van de jeugd.

Bereiken

Tjalling van den Berg: 'Aan de basis van de ECO-training staan drie pijlers: vinden, binden en scoren. In die zin is er weinig veranderd. Maar ECO-Coachen dat destijds een plek had bij sc Heerenveen, heeft inmiddels ook een uitrol gehad naar andere sporten, onderwijs, zorg en bedrijfsleven. In meer algemene zin richt het zich op het fysiek, mentaal en sociaal fit

maken en houden van mensen. Dat laatste, het sociale, is er echt bijgekomen de laatste jaren. Sinds de coronaperiode zijn er maatschappelijk gezien zaken veranderd en ik denk dat veel voetbaltrainers dat ook zullen herkennen. Ik praat dan niet alleen over het bewegen dat veel minder is geworden bij de jeugd, zeker niet. Het vele zitten is het nieuwe roken geworden. Buiten sporten is zeldzaam en breed fysiek en mentaal opleiden is onder de maat. Het gaat nu ook meer over communicatie, over hoe je met elkaar omgaat. En ik denk dat die verandering gevolgen heeft voor de trainer-coach van tegenwoordig. Wat voor type trainer-coach moet je in de huidige tijd zijn, om (jeugd)spelers goed te kunnen bereiken? Hoe krijg je ze, zoals we in het Fries zeggen: weer fit, fris, fleurig, fûl en faerdig?'

Trainer-coaches worden opgeleid in techniek, tactiek, of in de structuur van hoe je een training wegzet of hoe je een wedstrijd speelt. Maar Van den Berg pleit ervoor dat we ook aan de cultuurkant meer moeten gaan doen, en dat we dat via sport kunnen be-

reiken. 'Sport kan aan de fitheid en weerbaarheid van de jeugd wat doen. Maar het echte contact maken met elkaar, dat kan óók. En daar is een nieuw 'soort trainer-coach' voor nodig. Want je kunt beter coachen op de taak, als de relatie op orde is.'

Relatie

'Ik denk dat als we jeugdspelers anno 2024 willen begrijpen en willen raken, we meer dan ooit toe moeten naar het verhaal achter de sporter. Wat beweegt hem of haar? Waar komt hij of zij vandaan? Wat doet die sporter in de uren ná de training? Hoeveel schermtijd heeft hij? Wat speelt er thuis? Op welke school zit hij? Wat zijn zijn of haar kwaliteiten? Wat is zijn of haar doel? Hoe kunnen we beter omgaan met spelers in opleidingen, in cursussen, maar ook bij voetbalclubs zelf goed scholen? Bijvoorbeeld alleen al door het gesprek met elkaar aan te gaan. Wie zijn die spelers die bij ons spelen, wat drijft ze en hoe kunnen we ze in beweging krijgen? Dan kom je bij meer coachen op relatie. Bij coaches, die zich in het individu verdiepen. Die bewust meer

TRAINER

COACH

TRAINER

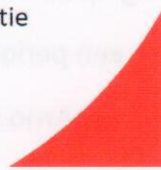
- Geeft veel opdrachten
- Veel op groep gericht
- Zet zichzelf centraal
- Meer op product (winnen)
- Koerst op zekerheid
- Coacht op wat fout gaat
- Accent op fysiek sterk
- Legt accent op taak
- Maakt afhankelijke mensen

COACH

- Stelt veel vragen
- Verdiept zich in individu
- Zet sporter centraal
- Leren van verlies
- Koerst op vernieuwing
- Coacht op wat goed gaat
- Accent op mentaal sterk
- Legt accent op relatie
- Creëert zelfsturing

ECO-COACH®

1

accenten leggen op relatie, in plaats van op taak.'

Van den Berg laat een aantal termen uit de voorgaande alinea terugkomen in afbeelding 1.

Van links naar rechts

'Als je praat over leidinggeven, zie je dat de laatste jaren accenten aan de rechterkant in afbeelding 1 steeds belangrijker zijn geworden. Overal en dus ook in het voetbal. Dus als je een HO bent en je werkt met trainers, of een trainer-coach die werkt met sporters, moet je bij jezelf eens durven checken: stel ik weleens een vraag? Verdiep ik mij echt in een individu? Zet ik die trainer of die sporter centraal? Ben ik bereid mee te veranderen, durf ik me kwetsbaar op te stellen en kan ik vernieuwen? Als je zo met elkaar als groep trainers kunt werken, of als trainer met je spelers, dan zegt dat ook wat over de cultuur binnen een club. Die cultuurkant, die soms grotendeels wordt bepaald door één persoon of twee personen, daar moet naar mijn mening meer aandacht naartoe. Er zijn inmiddels steeds meer voorbeelden van HO'en en van jeugdtrainers die zo werken. Ook van clubs waarbij dit proces al goed op gang is. Hoe willen wij hier werken met elkaar? Een logische vervolgstap is dat we ons in Nederland afvragen of wij trainer-coaches in voldoende mate opleiden om te voldoen

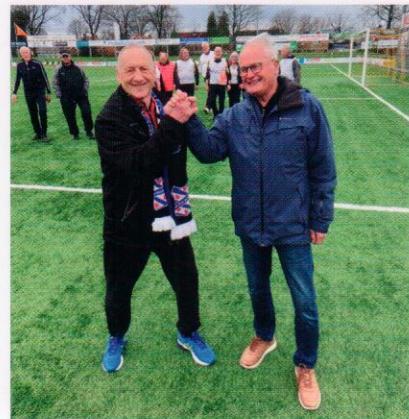
aan de rechterkant van afbeelding 1. Kortom: de maatschappij vraagt in brede zin om een ander soort leiderschap. Ten eerste om meer te bereiken in de relatie, en als direct gevolg daarvan ook in de prestatie.'

Coalitie

'Het is interessant om te kijken waarom leidinggevendend vaak op links in die afbeelding blijven hangen. Misschien voelen ze zich daar veiliger, want je bent meer gericht op de taak. Je hoeft als het ware dat 'persoonlijke' niet aan te gaan met elkaar. Het is veiliger om de focus op de taak te hebben, in plaats van op de relatie. Maar toch zie je vaak hetzelfde patroon: bedrijven groeien, de cultuur verandert, het wordt groter en groter en zakelijker tót er een moment komt dat men zegt: het moet weer kleiner, functioneler vooral. Meer aandacht voor de mens. Als onderdeel van die cultuur zie je dan ook dat, en zeker binnen voetbalclubs is dat het geval, men geneigd is terug te grijpen naar

het vertrouwde. Dat een oud-trainer weer terugkomt om de cultuur die er ooit was, weer in ere te herstellen. Ik zeg niet dat het als HO of als trainer-coach gemakkelijk is om die switch van links naar rechts en van rechts naar links te maken. Je hebt steun van anderen nodig. Je moet, zoals Foppe de Haan dat altijd zegt, een coalitie maken. Maar je hoeft er maar een paar te hebben, van die mensen die net als jij het goede voorbeeld geven. Daarom moet je proberen om mensen om je heen te verzamelen die in jou als trainer-coach geloven, maar die ook geloven in een manier van werken waarin aandacht voor de relatie vooropstaat. Individuele aandacht, niet alleen óp het veld, maar ook zeker daarbuiten. Veel topcoaches zijn vooral relatiecoaches. Die hebben een staf waarbij ze mensen loslaten en verantwoordelijkheid geven, maar zelf weten ze bij wijze van spreken alles van de spelers en de staf.' ⚽

Reageren? Mail Tjalling op tjalling.berg@gmail.com

ECO staat voor ecologisch: mensen duurzaam (een leven lang) fysiek-mentaal-sociaal fit houden. Niet alleen tijdens de jeugd of je sportcarrière, maar ook daarna.

Cultuur is het hart en structuur het skelet in een organisatie. Een bindende cultuur vorm je door:

1. selecteren op karakter
2. strategie van vernieuwen waar iedereen voor is
3. gemeenschappelijk uitdagend doel
4. leiders maken nieuwe eigen leiders
5. regelen van moeilijke situaties die men zelf oplost

Douwe Jan van der Wal (ONS Sneek)

(Meer) aandacht voor een cultuur van samen (2)

Een (logisch) vervolg op het verhaal van Tjalling van den Berg komt van Douwe Jan van der Wal. Na een periode gewerkt te hebben als Hoofd Voetbalzaken bij ONS Sneek is hij (nadat Arno Nijenbanning sinds twee jaar die rol overgenomen heeft) bij die vereniging nu bestuurslid Technische Zaken. ONS Sneek is bij uitstek een vereniging waarin aandacht voor cultuur en aandacht voor onderlinge relaties op meerdere vlakken hebben gezorgd voor een impuls. In dit artikel vertelt Van der Wal daar meer over.

Douwe Jan van der Wal is werkzaam op de ALO als docent in de minor Trainer/Coach. Vanuit die minor zit hij een dag in de week in Heerenveen, alwaar hij Tjalling van den Berg geregeld tegen het lijf loopt. Zelf speelde hij jaren bij ONS Sneek. Hij was er voorzitter en toernooirecteur van de Stichting Jorn Feenstra Toernooi en was tevens initiatiefnemer van de Regionale Voetbal Academie.

Leeromgeving

Douwe Jan van der Wal: 'Bij ONS Sneek hebben we een aantal jaar geleden een voetbaltechnisch beleidsplan geschreven en daarin is een opleidingsvisie uitgewerkt. In die visie komen drie pijlers terug. De eerste is de visie op de leeromgeving. De tweede is de visie op attitude, dus welke houding en welk gedrag verwachten wij van spelers? De derde is de visie op speelwijzeontwikkeling. Maar in die eerste twee, die visie op leeromgeving en attitude, dáár zit het cultuuras-

pect waar Tjalling het ook over had. Hoe willen we werken? Daar zitten elementen in zoals bijvoorbeeld ontwikkelingsgericht werken, in plaats van dat de nadruk steeds op het resultaat ligt. Maar ook dat we spelers verantwoordelijkheid geven, zowel in het veld als met betrekking tot het leerproces. Spelers maken bewust een plan om aan doelen te werken. Als je kijkt naar onze organisatie, en daarmee naar onze cultuur, dan vind ik dat we een pedagogische leeromgeving hebben neergezet. Een leeromgeving die vooral ontwikkelingsgericht is.'

Om zo'n omgeving vorm te geven heb je als vereniging mensen nodig die passen bij hetgeen de vereniging wil bereiken. Bij ONS heeft men veel aandacht besteed aan het binnenhalen van goede mensen.

Mensen

'Met goede mensen bedoelen we: mensen die passen bij onze visie. Mensen die onze visie omarmen en een bijdrage leveren aan hetgeen we willen. Ik mijn tijd als HO merkte ik in

gesprekken destijds al, dat ik vooral op zoek was naar nieuwsgierigheid. Naar trainer-coaches die, en dat is helemaal niet gewoon in het voetbal, ook eens durven zeggen dat ze iets niet weten. Bij ONS Sneek zijn we op zoek gegaan naar trainers die zich willen blijven ontwikkelen, die nieuwe kennis tot zich willen nemen, die ambitieus zijn.'

'Goede' mensen binnenhalen is stap één. Ze verder helpen in hun ontwikkeling is stap twee. Van der Wal geeft een voorbeeld.

Bijeenkomsten

'Vanuit de ONS Academy organiseren wij al onze opleidingsactiviteiten. Denk aan maandelijkse themabijeenkomsten, een train-de-trainer programma waarbij trainers feedback krijgen op de trainingen in de praktijk en natuurlijk ook de individuele coachgesprekken met de trainers. De allereerste themabijeenkomst van het jaar richt zich er bewust op om die nieuwsgierige houding te stimuleren. Tijdens deze avond gaan we in gesprek over elkaars kwaliteiten en

elkaars ontwikkelpunten. We doen dit bewust met de hele trainersgroep, zodat iedereen direct beseft dat het bij onze vereniging normaal is dat we praten over de dingen waar we als trainer nog aan willen werken. Dit helpt een cultuur te vormen. De themabijeenkomsten die in de loop van het jaar volgen, zijn meer inhoudelijk van aard. Denk daarbij bijvoorbeeld aan verschillende thema's uit onze opleidingsvisie. Ook zijn er twee leer-routes ontwikkeld: een leerroute A voor beginnende trainers en een leerroute B voor meer ervaren trainers.'

Vervolgens is de stap van het neerzetten van een cultuur naar het bewaken van een cultuur een mooie om te maken.

Bewaken

'Bij ons speelt Arno Nijenbanning in zijn hoedanigheid als HO de grootste rol als cultuurbewaker. Hij is elke zaterdag op de club en heeft vrijwel dagelijks contact met jeugdtrainers. Stel dat gesignaleerd wordt dat trainers tijdens wedstrijden te veel voorzeggen, gaat hij met ze in gesprek. Vaak komt voorzeggen voort uit gedrevenheid. De insteek is positief, maar we hebben het liever niet. Natuurlijk mag je aanwijzingen geven, maar wij willen kinderen opleiden die zélf situaties herkennen en zelf beslissingen kunnen nemen in het veld. Hetzelfde geldt voor het bewaken van afspraken richting ouders. Betrokkenheid langs de kant is goed, maar hoe enthousiast mag dat? Niet bemoeien met het spel, daar ligt bij ons de grens. Naast Arno werken ook allerlei andere mensen mee aan het bewaken van die cultuur: denk aan trainers, de leiders, coördinatoren en bestuursleden. Cultuur bewaken is echt iets wat je samen moet doen.'

Zelf kiezen

'Ik zie duidelijk aspecten van ECO-Coachen terug in de wijze waarop wij de opleiding ingericht hebben. Twee elementen wil ik er specifiek uitlechten: allereerst zelfregulatie bij spelers. We willen veel bij spelers zelf neerleggen en dit betekent in de eerste plaats dat jeugdtrainers veel met ze in

gesprek zijn. Jeugdspelers stellen doelen voor zichzelf, nemen verantwoordelijkheid. Een mooi voorbeeld hoe we dat faciliteren is door middel van een keuzebord. Eens per drie weken hebben we op maandag, tot en met de Onder 12, een keuzebord op de training. Daar staan diverse oefeningen op, denk aan 'Dribbelen als Frenkie', 'Scoren als Haaland' of 'Verdedigen als Van Dijk'. Hierdoor dwingen we jonge jeugdspelers al zelf na te denken wát ze willen oefenen. Vanaf de Onder 13 trainen teams bij ons drie keer in de week. Elke maandagtraining staat in elk geval het eerste half uur ook in het teken van individuele leerdoelen van spelers. Een trainer zet verschillende oefeningen uit, en een speler kan zelf kiezen wat hij wil oefenen.'

Multiskills

'Een ander element binnen ECO-Coachen is natuurlijk de breedmotorische ontwikkeling. Ook daar zijn we binnen ONS Sneek mee bezig en eigenlijk trekken we dit breedmotorische stuk breder dan alleen onze voetbalvereniging. Op vrijdagmiddagen hebben we een tijd lang een derde trainingsmoment georganiseerd, waarbij kinderen uit de hele gemeente Súdwest-Fryslân werden uitgenodigd. Na verloop van tijd hebben we ook contact gezocht met de scholen in de gemeente. Vanuit ONS Sneek zijn we Multiskills les-

sen op scholen gaan aanbieden en we zijn tijdens deze lessen gaan kijken naar welke sport het beste bij een kind past, door middel van een gepersonaliseerd Sportpaspoort. Op basis van testen op motorische vaardigheid en sportmotieven komt dit Sportpaspoort tot stand. Het gaat ons niet om de ledenwerving voor de vereniging, maar we willen bijdragen aan de beweegvaardigheid van kinderen.'

Resultaten

'Wat we bij ONS Sneek in elk geval merken, is dat we als club steeds populairder worden bij spelers uit de regio. Spelers die op een goed niveau willen spelen, weten ons te vinden. Maar ook spelers die vooral op zoek zijn naar een prettige omgeving om in te voetballen komen hier. We denken dat de nadruk die we hebben gelegd op de cultuur, ervoor heeft gezorgd dat meer spelers onze vereniging zijn gaan ontdekken. Een indirect gevolg van die aanwas is geweest dat we met onze teams op een steeds hoger niveau zijn komen te spelen. Wat maar weer laat zien dat je, ondanks dat je je in eerste instantie richt op de cultuur en ontwikkeling, er ook prestatief gezien op vooruit gaat.' ⚽

Reageren? Mail Douwe Jan op douwejan.vdwal@gmail.com

Voetbalbeleid maken dat het beste past bij het individu

Selecteren op jonge leeftijd steeds minder vaak de norm

Teamindelingbeleid, iedere vereniging heeft ermee te maken en doet het op haar eigen manier. Een moeilijke klus, waarbij de meeste verenigingen een lange weg bewandelen en er bewust over nadenken. Tegelijkertijd zijn er kansen om dit in het belang van alle jeugdspelers nog beter te doen, zo stelt de KNVB. Thijs

Matla, Hoofd Opleiding bij SV Deurne, deelt deze mening en is samen met de vele vrijwilligers binnen de vereniging een aantal jaren terug een nieuwe en succesvolle weg ingeslagen.

SV DEURNE

- Motto: SV Deurne doen we samen
- Kampioen hoogste amateurniveau in 2008
- Achtste finale KNVB Beker tegen Feyenoord
- Huidige focus op ontwikkeling eigen mensen
 - Ontwikkeling van (jeugd)spelers
 - Ontwikkeling van eigen staf

Samen

'SV Deurne doen we samen', is het motto dat de vereniging uit Noord-Brabant, uitkomend in de Eerste Klasse, verbindt. SV Deurne is een vereniging voor iedereen. SV Deurne staat ervoor om het beste uit haar spelers

en vrijwilligers te halen. Thijs Matla is een kind van de club en hier een voorbeeld van. Zo begon hij op 4-jarige leeftijd als voetballer in het dorp waar hij momenteel als Hoofd Opleiding de scepter zwaait. Na zijn voetbalcarrière lonkte het trainerschap, dat in de loop der jaren is uitgebouwd naar een functie als Hoofd Opleiding. Naast de nodige trainersdiploma's heeft Matla het diploma Hoofd Opleiding Pro. Alle opgedane kennis en ervaring zet hij in bij 'zijn' SV Deurne.

Jeugdopleiding

Thijs Matla: 'De afgelopen seizoenen hebben we een omslag gemaakt om ontwikkeling nóg meer centraal te zetten binnen de ver-

eniging. Dit betekende voor ons niet alleen het ontwikkelen en opleiden van eigen jeugdspelers, maar ook van stafleden. Zo is bijvoorbeeld ook

onze hoofdtrainer van het eerste elftal al van kinds af aan lid van onze club en hebben we hem als club zelf mogen opleiden.

Binnen de jeugdopleiding van SV Deurne hebben we aandacht voor het ontwikkelen op voetbaltechnisch gebied, maar vooral ook op het gebied van plezier. In onze onderbouw heeft iedereen dan ook gelijke kansen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Dit doen wij door iedereen dezelfde training aan te bieden. Wij vinden het belangrijk dat elke speler op zijn plek zit bij onze vereniging en vinden het dan ook prachtig om te zien dat veel van onze jeugdleden doorstromen naar de senioren of de selectie.'

Drie hoofdtakken

'Onze jeugdopleiding is momenteel opgedeeld in drie hoofdtakken. We schrijven de onderbouw, de midden- en bovenbouwselectie en als derde hebben we de groep midden- en bovenbouw basis. Binnen deze drie hoofdtakken is er geen verschil in

belang, wel verschil in doelstelling, aanpak en begeleiding. Binnen de onderbouw zorgen we voor een brede ontwikkeling en dus het creëren van passie voor de sport. Hiervoor gebruiken we het 'Gelijke Kansen' project. Bij deze doelgroep willen we de juiste voorwaarden bieden om te ontwikkelen. Bij de midden- en bovenbouwselectie kijken we al meer naar voetbalniveau en potentie. Hierbij is de doorstroom naar de senioren ook al een speerpunt. Daarnaast willen we een herkenbare manier van spelen aanleren. Bij de derde groep, midden- en bovenbouw basis, gaat het vooral over de sociale omgeving van de speler. Deze groep wil je graag behouden voor je vereniging, door ze bijvoorbeeld te laten doorstromen naar een vriendenteam in de senioren. Het gezamenlijke doel binnen de bovenbouw is de doorstroming naar het seniorenvoetbal vlekkeloos te laten verlopen.'

Gelijke kansen

De KNVB is in 2018 gestart met het project Gelijke Kansen Jeugdvoetbal. Hiermee doet de bond in de praktijk en met behulp van alle wetenschappelijke kennis onderzoek naar het creëren van een opleidingsmodel dat meer recht doet aan de complexe voetbalontwikkeling van jeugdspelers. Zoals reeds bekend uit veel wetenschappelijk onderzoek verloopt deze ontwikkeling niet in een rechte, opwaartse lijn. Deze is juist heel grillig en daarmee onvoorspelbaar. Het model zou vooral moeten zorgen voor meer gelijkwaardigheid in het voetbalprogramma en de begeleiding van alle jeugdvoetballers. Zo beleven alle spelers en speelsters plezier aan de sport en is iedereen in staat zijn of haar persoonlijke top te bereiken.

Teams indelen

Voetbal is onlosmakelijk verbonden met selecteren. Zowel in het amateurvoetbal als in het betaald voetbal vindt selectie plaats. Selecteren is het indelen op (vooraf) vastgestelde criteria, met als doel om iedere speler in een omgeving te krijgen waar hij of zij met kwalitatief gelijkwaardige jeugdspelers in aanraking komt. Dit

kan gebeuren op basis van leeftijd of bijvoorbeeld de wens om samen te spelen met vrienden of vriendinnen, maar meestal wordt er ingedeeld op basis van de zichtbare voetbalkwaliteiten die de jeugdspelers op dat moment hebben. Om die selectie op basis van voetbalniveau zo goed mogelijk te kunnen maken, worden jeugdspelers beoordeeld en doen bijvoorbeeld

om ieder talent tot wasdom te kunnen laten komen, door op jonge leeftijd dynamischer om te gaan met teamindelingen en ieder kind hetzelfde aanbod voor te schotelen.

Voorspellen

Bij het voorspellen van toekomstig voetbalvermogen wordt vaak uitgegaan van het huidige prestatieniveau

'Begin bij goede plannen en deze scherp maken en houden in de praktijk'

voetbalcoaches en voetbalscouts een voorspelling over het niveau dat de jeugdspeler in de (nabije) toekomst kan behalen.

Het selecteren van jonge voetballers is een traditionele werkwijze die binnen de voetbalsport vrijwel algemeen nog altijd wordt toegepast. De KNVB is er een groot voorstander van om pas op latere leeftijd te selecteren en moedigt het beleid dat SV Deurne toepast dan ook aan. De bond is van mening dat verenigingen de tijd moeten nemen

van de jeugdspeler. Voetbalvermogen ontwikkelt zich echter grillig. Men kan geen meetlat langs de vaardigheden van een speler leggen, een lijn trekken en dan automatisch op een hoger punt uitkomen. Dat maakt het moeilijk om de potentie van een jeugdspeler te voorspellen voor de toekomst. Zo toont een wetenschappelijke studie onder 256 topsporters aan dat slechts 16 procent van hen alle selectieteams had doorlopen, terwijl de overgrote meerderheid de top bereikte via allerlei zijpaden. Daarnaast vallen de

GELIJKE KANSEN VOOR ALLE JEUGDVOETBALLERS? NATUURLIJK!

- Iedere jeugdspeler is in leeftijd, groei en voetbalervaring uniek.
- Iedere jeugdspeler met plezier zijn of haar potentie optimaal laten benutten.
- Het huidige niveau van een jeugdspeler zegt niets over het toekomstig (eind) niveau.
- Ieder mens heeft (onbewust) zijn of haar persoonlijke voorkeuren. Dit speelt altijd een rol bij het maken van keuzes in het team- en selectiebeleid.
- Iedere jeugdspeler betaalt (in de regel) evenveel contributie.
- Omdat de ontwikkeling van jeugdvoetballers (jongens en meiden) van nature grillig en daarmee onvoorspelbaar is.

"Omdat alle jeugdspelers op jouw vereniging dit verdienen."

voetbalprestaties van sommige jeugdspelers meer op dan die van anderen door bijvoorbeeld verschillen in kalenderleeftijd en/of biologische leeftijd. Spelers die een voorsprong hebben in lengte en gewicht hebben daar vaak een (tijdelijk) voordeel van. Op latere leeftijd kunnen deze fysieke verschillen weer verdwijnen. Beoordelen blijft subjectief, waarbij de 'bril' van de beoordelaar een grote invloed kan hebben. Dit maakt talentherkenning tot een ingewikkeld proces waar we zorgvuldig en voorzichtig mee om moeten gaan, want dat is in het belang van iedere jeugdspeler.

Referentiekader

Het is dus belangrijk om te erkennen dat het voorspellen van het hoogst haalbare niveau van een jeugdspeler lastig en zelfs onmogelijk is naarmate spelers jonger zijn. Het huidige niveau kan nog wel als leidraad gebruikt worden, maar daar kun je hoogstens een kortetermijnvoorspelling mee doen. Daarom is een eenduidig, objectief referentiekader cruciaal voor het beoordelen van het voetbalvermogen van een jeugdspeler. Ook voetbalcoaches- en scouts worden door dit referentiekader meer bewust gemaakt van hoe complex talentherkenning is. Volgens deze visie zou selecteren nooit het afschrijven van een jeugdspeler mogen betekenen. Als er geselecteerd wordt, zou dit een tijdelijk karakter moeten hebben. Daardoor krijg je een werkwijze met een hoog verloop van selectie, de-selectie en her-selectie, ook tussen verschillende niveaus en leeftijdscategorieën. Uiteindelijk gaat het er namelijk om dat alle spelers

zich volledig hebben kunnen ontwikkelen.

'Vroeger werden kinderen vanaf de F'jes al op niveau ingedeeld: de beste spelertjes speelden in de F1 en de minder goede spelers in de lagere F-teams. Omdat je bij kinderen van zes jaar eenvoudigweg nog niet kunt zeggen wie de talenten zijn, pakken wij het anders aan. Voorheen vond selectie plaats op basis van het huidige niveau, waardoor de (toen) beste spelers bij elkaar in één team kwamen en bevoorreed werden met de beste tegenstanders en de beste trainingen. Op zich was dat voor die kinderen niet verkeerd, maar ook bij de spelertjes die niet in die groep terecht kwamen zaten waarschijnlijk talenten die geen eerlijke kans kregen om zich ook optimaal te ontwikkelen.'

Trainingen

'Momenteel zijn vanaf de Onder 7 alle niveaus door elkaar ingedeeld. Eén keer per week traint de hele lichte samen, onder leiding van

een hoofdtrainer. Dit betreft dan een circuittraining, waarbij alle kinderen kunnen profiteren van alle aanwezige trainerskwaliteiten en ook allemaal dezelfde oefenstof krijgen aangeboden. De hoofdtrainer is verantwoorde-

lijk voor de invulling en het bewaken van de training, waarbij de overige trainers de uitvoering verzorgen. Onze jeugdtrainers moeten dus enorm kunnen differentiëren om ieder kind zich binnen zijn of haar eigen talent te laten ontwikkelen.

Tijdens de tweede training in de week wordt er in kleinere groepjes van steeds wisselende samenstelling getraind. Dit betekent tevens dat er eens per week op basis van een algemeen thema wordt getraind; denk hierbij aan een technische vaardigheid die dan centraal staat. Tijdens de andere training zitten we meer op maatwerk. Dit kan individueel, maar ook het verbeteren van de speelwijze zijn. Bij onze Onder 9 en Onder 10 is dit verder ontwikkeld door eens per week wat meer met kwalitatief gelijkwaardige spelers te trainen. Daar wordt dus ook met de hele lichte samen getraind, onder leiding van een hoofdtrainer, maar óók al in groepjes waarbij geselecteerd is op niveau. Afhankelijk van het niveau kunnen de groepsgroottes

'Op jonge leeftijd iedereen evenveel 'water geven' en zelf tellen'

dus ook best verschillen.

Vanaf de Onder 11 zie je de verschillen groter worden. Dit betekent voor ons dat we de eerste training van de week de gehele lichte in groepen verdelen (herindelen), zodat iedereen zo dicht mogelijk bij het niveau traint dat nodig wordt geacht om te ontwikkelen én daarbij het plezier te behouden. De tweede training van de week wordt er getraind in groepen waar zij ook de wedstrijden mee spelen. Binnen de gehele vereniging stellen we onszelf elke dag de vraag: hoe helpen wij onze kinderen het beste?

Bij de midden- en bovenbouw wordt dit principe ook voortgezet. Bij deze

O6-O11 jaar:

Selecteren is onmogelijk en indelen is nog tijdelijk. Alle jeugdspelers moeten gelijke kansen* krijgen als het gaat om bijvoorbeeld het aantal trainingen per week, de kwaliteit van de trainingen en de kwaliteit van de voetbalcoaches.

O12-O13 jaar:

De eerste stap om jeugdspelers te bekijken in een bredere context, maar niet met als doel om sterk door te selecteren. Indelen is nog steeds tijdelijk, met een hoog verloop van selectie, de-selectie en her-selectie. Alle jeugdspelers moeten gelijke kansen* krijgen als het gaat om het aantal trainingen per week, de kwaliteit van de trainingen en de kwaliteit van de voetbalcoaches.

O14-O16 jaar:

Het beoordelen van voetbalkwaliteiten aan de hand van een eenduidig en objectief referentiekader - en dat toepassen op grotere groepen, waarbij er nog steeds plaats is voor meer jeugdspelers gelijke kansen* bieden - is passend in deze fase.

groep jeugdspelers, van Onder 13 t/m Onder 19, trainen we regelmatig met de hele lichte samen op één veld. Lichte trainingen noemen wij dit. Vanuit de club faciliteren wij dit, maar we zijn ons ervan bewust dat het individu dit ook gewoon moet willen.'

Wedstrijdgroepjes

'Bij onze Onder 7 en Onder 8 maken we iedere fase een ander wedstrijd-groepje. Op deze manier creëren we enerzijds een verenigingsgevoel, door telkens nieuwe leden te leren kennen. Anderzijds proberen we op deze manier de vruchten van elkaar te plukken door steeds van anderen, en dus van elkaar, te leren. Ieder kwartaal wordt er een nieuwe teamindeling gemaakt die niet gebaseerd is op voetbalkwaliteit. Dit wordt voortgezet bij onze Onder 9 en Onder 10. Vanaf de Onder 11 gebeurt dit twee keer in het seizoen, waarbij we al meer rekening houden met niveauverschillen. Naast dat er niet al heel scherp verschillen worden gemaakt, is deze werkwijze ook handig om tot gelijkwaardige Onder 13-teams te komen. De spelers hebben dan immers lang dezelfde mogelijkheden gekregen, waardoor de verschillen in ontwikkeling ook zo beperkt mogelijk zijn gebleven. Met deze manier van teams indelen geloven wij dat we voldoen aan onze twee belangrijkste doelstellingen: plezier in het spel en het optimaal ontwikkelen en faciliteren van de jongste jeugd bij de ontwikkeling van hun passie en talent. Tegelijkertijd bieden we waar nodig nog maatwerk.

Helaas komt het nogal eens voor dat er in het weekend geen competitieronde is gepland. Maar ook dan zitten we niet stil. Er worden dan interne toernooien georganiseerd, met gemixte teams, zodat we iedere zaterdag met de jeugd op het veld staan en ze hierdoor kunnen blijven ontwikkelen.'

Teamindeling

'Onze teamindeling bestaat dus uit een lijst spelers van een betreffende lichte, zonder hier onderscheid in te maken. Een beleid dat we geleide-

lijk hebben weten te implementeren, ook omdat het draagvlak nodig heeft. Daarbij is beleid een richtlijn, maar voor ons ook voortschrijdend inzicht. Ieder seizoen moeten we hierin wellicht iets aanpassen om nóg beter te worden met elkaar. Zo kan het ook voorkomen dat we spelers al vervroegd laten doorstromen, laten terugstromen óf zich juist willen laten ontwikkelen op andere vlakken. We laten spelers dan bijvoorbeeld meetrainen met een andere groep of lichte, variëren in weerstand, zodat iedereen zich vanuit zijn of haar eigen talent kan door ontwikkelen. Uiteindelijk willen we ons eerste elftal vullen met spelers die de jeugdopleiding van SV Deurne hebben doorlopen. Dus met eigen jongens, waarmee we op een zo'n hoog mogelijk amateurniveau willen acteren.'

Rol van KNVB

De KNVB helpt verenigingen graag verder met het thema talentherkenning en hun manier van teams indelen. Neem bijvoorbeeld deel aan het Programma Voetbalontwikkeling om

Proces teamindeling

Vier tips:

- I. Strak tijdschema, dat vooraf duidelijk gecommuniceerd is
- II. Alle betrokkenen hebben inbreng (trainers, leiders, scouting, etc)
- III. Duidelijk aangeven hoe de verantwoordelijkheden liggen
- IV. Stel een procesbegeleider aan die niet inhoudelijk betrokken is

met deze thema's aan de slag te gaan binnen het eigen jeugdvoetbalbeleid. Heb je vragen of wil je meer informatie over de opleidingen, programma's of andere ondersteuning die de KNVB kan bieden? Neem dan gerust contact op met de medewerker Voetbalontwikkeling in jouw regio. 📧

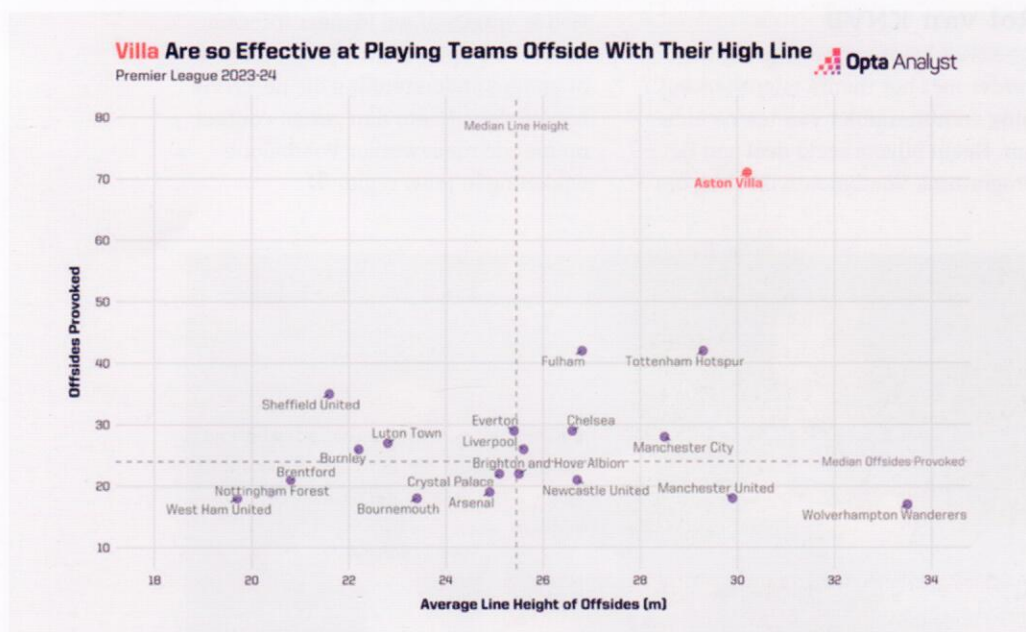

Foto: Roos Khijnenburg

Topteam nader bekeken

Wapen van Aston Villa: buitenspelval

Aston Villa kent een sterk Premier League-seizoen en behaalde met de vierde plek op de ranglijst zelfs de Champions League voor volgend seizoen. Een van de kenmerkende aspecten aan het spel van The Villans is de buitenspelval die de ploeg hanteert. Aan het begin van dit jaar waren er al 71 tegenstanders in de buitenspelval van Aston Villa gelopen. Veel meer dan bij alle andere ploegen in de Premier League.

Bron: OptaAnalyst.

De ploeg van Unai Emery staat gemiddeld 30,2 meter van het eigen doel wanneer het een tegenstander in de buitenspelval laat lopen. Aston Villa sluit vooruit aan wanneer er druk op de bal is. Speelt de tegenstander onder de druk uit waarna er vooruit gespeeld kan worden, dan loopt Villa niet direct achteruit. De verdedigers doen enkele stappen terug en nemen een open lichaamshouding aan waar-

door ze snel achteruit kunnen lopen wanneer dat noodzakelijk is. Ze gaan echter pas daadwerkelijk terug op het moment dat de bal gespeeld wordt. Tegenstanders die een loopactie achter de verdediging proberen te maken, worden daardoor vaak buitenspel gezet. Wanneer die gaan lopen voordat de bal gegeven is, lopen ze de buitenspelval in. Echter, wanneer die spelers later gaan lopen, zijn ze het momen-

tum van hun loopactie kwijt waardoor het lastig is om de bal achter de verdediging te ontvangen. Wordt de bal teruggespeeld richting het doel van de tegenstander, dan stapt het elftal direct weer gezamenlijk op om de buitenspellijn hoog te houden.

Aston Villa weet ook lager op het veld de tegenstander in de buitenspelval te laten lopen. Het is dan vaak de verste centrale verdediger die op buitenspel stapt. De laatste lijn staat zo gepositioneerd dat de centrale verdediger die het verst weg is van de bal de achterste speler is. Deze verdediger heeft namelijk de rest van de laatste lijn voor zich. Hij kan dus zien of het mogelijk is om op buitenspel te stappen of niet. Geregeld zien we deze verdediger een stap naar voren zetten en vervolgens vooruit leunen om een tegenstander die diep gaat buitenspel te zetten. Met de invoering van de VAR zijn de verdedigers van Villa daarbij niet meer afhankelijk van menselijke interpretaties van dit soort situaties.

Op pagina's 40-41 zien we enkele trainingsvormen om het spelen op buitenspel te oefenen.

Er is geen druk op de bal (bij de speler op de middenstip). De verdedigers van Villa lopen niet direct terug, maar nemen wel een open lichaamshouding aan om terug te sprinten wanneer dat moet.

Er is geen druk op de bal. De verdedigers van Villa lopen nog niet direct terug, waardoor de diepgaande speler van Sheffield (uiterst links, rood-wit gestreept shirt) de buitenspelval in loopt.

De verste centrale verdediger ziet dat de rest van de lijn is aangesloten en stapt snel vooruit om Brian Brobbey buitenspel te zetten.

De verste centrale verdediger ziet de diepgaande tegenstander en stapt snel vooruit om hem buitenspel te zetten.

Trainingsvormen voor het spelen op buitenspel

4:4+1 met keeper

Doel

- Het verbeteren van het hanteren van de buitenspelval.

Inhoud

- De blauwe speler start met de bal op eigen helft en dribbelt vooruit.
- Een rode speler start achter de kleine doeltjes. Wanneer de blauwe speler indribbelt mag deze rode speler ook meedoen.
- Vanaf daar wordt er 5+keeper tegen 4 gespeeld.
- Blauw kan scoren op het grote doel met keeper. Rood kan scoren op de kleine doeltjes.
- Zet rood een speler van blauw buitenspel en wordt deze ingespeeld, dan krijgt rood ook een punt.

Coaching

- 'Hoog starten met de laatste lijn.'
- 'Is er geen druk op de bal, dan klaarstaan om terug te sprinten.'
- 'Wordt de bal in de diepte gespeeld, dan sprint je terug.'
- 'Is er druk op de bal, dan direct omhoog stappen.'
- 'Communiceer met elkaar hoe hoog de laatste lijn neergezet wordt.'
- 'Keeper, bespeel de ruimte achter de verdediging.'

Methodiek

- Speelt blauw geen ballen in de diepte, dan kun je blauw extra punten toekennen wanneer ze een speler in de ruimte achter de verdediging inspelen.
- Zakken de rode verdedigers te snel terug, dan kun je een lijn neerleggen waar de rode verdedigers pas achter mogen komen wanneer de bal eroverheen gespeeld is. Of je legt een lijn neer waar de blauwe middenvelder overheen moet dribbelen voordat de rode verdedigers mogen zakken.

5:5+1

Doel

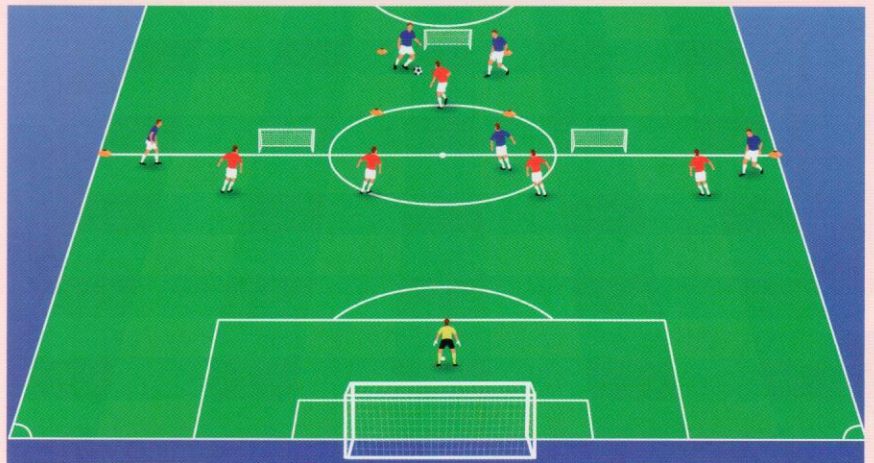
- Het verbeteren van het hanteren van de buitenspelval.

Inhoud

- Blauw start in het oranje vak. Daar wordt 2:1 gespeeld.
- Vanuit het vak probeert blauw om een van de drie blauwe aanvallers te bereiken. Dit mag alleen met een pass door de lucht.
- Komt deze bal aan, dan sluiten de twee blauwe spelers en de rode verdediger aan naar de andere helft en wordt daar 5:5 gespeeld.
- Pakt de rode verdediger de bal in het vak af, dan kan hij scoren op het kleine doeltje.
- Pakken de rode verdedigers de bal af op eigen helft, dan kunnen ze scoren op de twee kleine doeltjes.
- Blauw kan scoren op het grote doel met keeper.
- Zet rood een speler van blauw buitenspel en wordt deze ingespeeld, dan krijgt rood ook een punt.

Coaching

- 'Begin met alle verdedigers hoog op dezelfde lijn.'
- 'Is er in het vak druk op de bal, blijf dan hoog staan.'
- 'Is er in het vak geen druk op de bal, sta dan klaar om terug te rennen.'
- 'Keeper, bespeel de ruimte achter de verdediging.'

7:7 met keeper en recht van aanval

Doel

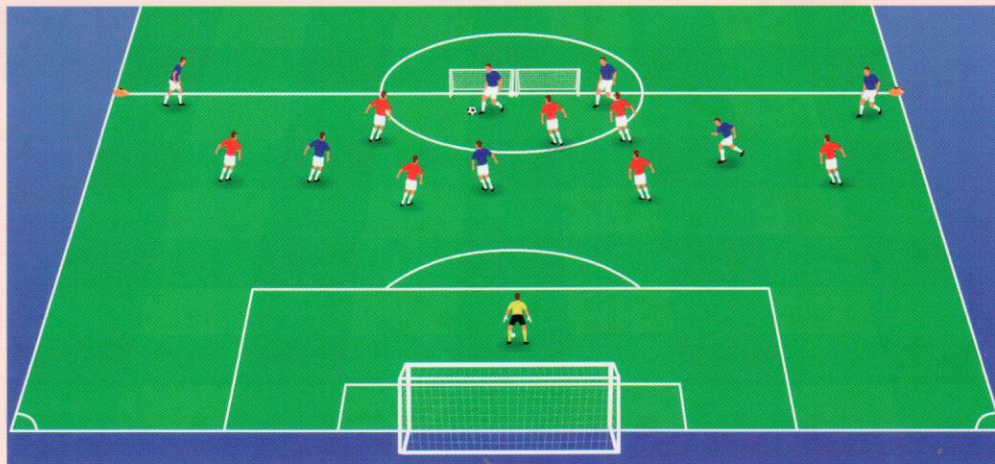
- Het verbeteren van het stappen op buitenspel.
- Het verbeteren van het omschakelen.

Inhoud

- Er wordt een partij gespeeld 7:7 met keeper.
- Wordt er gescoord in het grote doel met keeper, dan krijgt het team dat scoort een punt.
- Wordt er gescoord in de kleine doeltjes, dan heeft dat team recht van aanval en draaien beide ploegen om van kant.
- Wordt er gescoord in de kleine doeltjes, dan neemt dat team direct uit en probeert direct aan te vallen richting het grote doel.
- Wordt er een speler die buitenspel staat ingespeeld, dan gaat de bal naar de andere partij.

Coaching

- 'Maak als verdedigend team het veld zo klein mogelijk.'
- 'Blijf hoog staan wanneer er druk op de bal is.'
- 'Zak terug naar het eigen doel wanneer er geen druk op de bal is.'

8:8 + 2k

Doel

- Het verbeteren van het gebruiken van de buitenspelval.

Inhoud

- Blauw start met de bal.
- Blauw krijgt een punt door te scoren in het grote doel met keeper.
- Rood krijgt een punt wanneer ze scoren in het grote doel van blauw.
- Rood krijgt ook een punt wanneer een speler van blauw buitenspel staat en wordt ingespeeld.

Coaching

- 'Rood, start met een hoge laatste lijn.'
- 'Is er druk op de bal, blijf dan staan.'
- 'Is er geen druk op de bal, sta dan klaar om terug te rennen.'
- 'Keeper, bespeel de ruimte achter de verdediging.'

Methodiek

- Blauw extra punt toekennen als ze een speler in de ruimte achter de verdediging van rood bereiken. Blauw wordt dan gestimuleerd om vaker diep te spelen.
- Een lijn neerleggen waar de bal overheen moet zijn voordat de rode verdedigers mogen zakken. Rood wordt dan geforceerd om langer hoog te blijven staan.

HOOFD VOETBAL- ACADEMIE

In zijn eerste periode bij RBC (1987-1997) werkte Hans van Wolven (naast hoofdtrainer Epi Drost) als trainer van het tweede elftal, en ook als Hoofd Scouting. In diezelfde periode is de jeugdopleiding opgezet. Na het faillissement van 2011 startte het eerste elftal van RBC (dat destijds drie jeugdelftaltes had) in 2012/2013 in de Vijfde Klasse van het amateurvoetbal. In april 2023 keerde Van Wolven terug bij zijn RBC, maar nu als Hoofd Voetbalacademie. In die functie is hij verantwoordelijk voor de momenteel acht (en na de zomer elf) jeugdteams.

Beleidsplan

'RBC is altijd in beweging, dat heb ik in de afgelopen 35 jaar wel gemerkt. Het streven van het in 2012 opnieuw gestarte eerste elftal was om na verloop van tijd weer op divisieniveau uit te komen. Na de zomer gaat dat lukken. Maar als gevolg van die opeenvolgende promoties wordt er ook steeds meer gevraagd van de jeugdspelers die bij RBC spelen. Kunnen zij op termijn bij dat niveau aanhaken? Wat is daar voor nodig? Daar ligt een enorme uitdaging en we werken er in de hele jeugdopleiding hard aan om die aansluiting te laten slagen. In de zomer van 2023 is er een technisch beleidsplan geschreven voor de komende vijf jaar. Inzetten op kwaliteit komt daarin nadrukkelijk naar voren. Maar zo'n beleidsplan moet je eigenlijk constant toetsen aan de praktijk, en steeds proberen bij te stellen. Dat toetsen van het plan en het constant professionaliseren van de jeugdopleiding was en is nog steeds een van mijn belangrijkste taken.'

Talentendagen

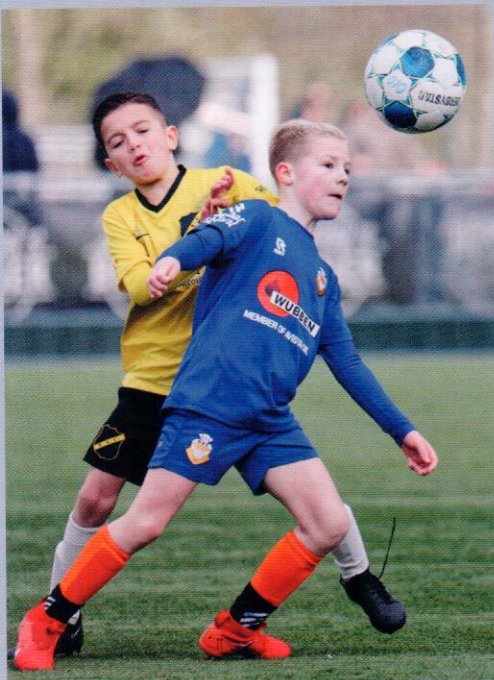
'Een deel van dat inzetten op kwaliteit doen we intern, door bijvoorbeeld het scholen van trainer-coaches. Maar ook door externe factoren kunnen we intern de kwaliteit uiteindelijk verbeteren. Een mooi voorbeeld is de samenwerking met Feyenoord, die we weer zijn gaan intensiveren. Samen met Feyenoord hebben we bij RBC talentendagen georganiseerd, waar per keer meer dan tweehonderd kinderen op af zijn gekomen. Wij zitten dicht bij de Belgische grens en merken dat er ook vanuit die kant veel spelertjes naar RBC komen, om daarna eventueel een vervolgstap in Nederland te kunnen maken. Vanuit die talentendagen hebben wij zo'n vijftig kinderen gescout, die vervolgens naar onze stagetrainingen zijn gekomen. Van die vijftig stromen er na de zomer zo'n dertig in onze jeugdopleiding in. Wat wij aan de hand van die talentendagen binnenkrijgen, daar kan vooralsnog geen scoutingscommissie tegenop. Bovendien melden die spelers zich zelf bij ons aan en wij hoeven ze niet bij andere amateurclubs weg te halen. Extern scouten ligt nogal gevoelig, omdat men ons als amateurclub ziet.'

School

'Ook voor spelers in de middenbouw wordt het steeds interessanter om bij RBC te komen voetballen. Via Feyenoord hebben we de contacten met RSG 't Rijks, een school voor voortgezet onderwijs in Bergen op Zoom, gestart. Daar hebben ze een topsportklas en spelers van RBC onder 13-1 kunnen daar met ingang van het nieuwe seizoen bij aanhaken. Onder andere door deze samenwerking kunnen we wedijveren met bvo's hier in de regio. Jongens kiezen, vanwege die mogelijke combinatie met de school, net zo makkelijk nu voor ons. Twaalf spelers van RBC gaan na de zomer naar 't Rijks. Ze volgen daar lessen, en trainen daar in de ochtend twee keer. Twee keer per week is er 's middags een training bij ons op de club, wat het totaal op vier momenten brengt. Ouders hoeven dus nog maar twee keer naar ons stadion te rijden om spelers op te halen. We verplichten jongens niet om naar 't Rijks te gaan, maar hebben ze wel het advies gegeven. 's Avonds zijn alle spelers uit Onder 13 na de zomer dus vrij. Op termijn willen we natuurlijk heel graag uitbreiden naar Onder 14 en Onder 15.'

Concurrentie

'Wij hebben als amateurvereniging, en daar staan we in Brabant niet alleen in, behoorlijk concurrentie van voetbalscholen. Veel van die voetbalscholen beloven kinderen en ouders een stap naar het betaalde voetbal, terwijl ze die verwachtingen maar zelden kunnen waarmaken. Ik ken voorbeelden van spelers uit Onder 9, die op vrijdagavond ook nog eens naar een voetbalschool gaan. De volgende ochtend hebben ze bij ons een wedstrijd. Wij kunnen ouders niets verbieden, maar ook nu hebben we richting hen een adviserende rol. We zien namelijk al dat overbelasting een rol speelt. Tegelijkertijd is het aan ons om op termijn de eigen trainingen zó goed te laten zijn, dat ouders die voetbalscholen niet langer als noodzakelijk zien.'

Lange adem

'Momenteel hebben we acht teams, na de zomer gaan we naar elf. Over de hele lijn zien we dat we met een goede organisatie en goede visie stappen aan het maken zijn. Het gaat dus beter, maar een lange adem is echt een vereiste. Ik denk dat we, en dat zal heus met vallen en opstaan gaan, met de club als geheel in de lift zitten. Nee, RBC hoeft geen bvo meer te zijn. Maar we willen wel meer zijn dan een doorsnee amateurclub. Onze club zweeft daar wat tussenin. We leiden op voor onszelf, maar ook voor de bvo's.'

'Door de samenwerking met een scholengemeenschap kunnen we wedijveren met bvo's hier in de regio'

Kwaliteit

'Bij RBC werk ik in het bestuur van de VA nauw samen met Danielle van Broekhoven en Pim Felijs. Gedrieën vormen we de Voetbal Academie (VA). Ja, het gaat snel. Na de zomer komen er meer dan 65 nieuwe spelertjes bij, en ik heb zelf al die gesprekken gedaan. Volgend seizoen kan ik hierbij rekenen op de steun van de Technisch Coördinator Onderbouw en de Technisch Coördinator Doelverdedigers. Die aanvulling van teams en spelers gaat zorgen voor een kwaliteitsslag. Vervolgens gaat het er natuurlijk om hoe we die spelers beïnvloeden en dan komt de trainer-coach in beeld. Dus het opleiden van trainer-coaches, ook dat is een aandachtspunt. Los van voetbalinhoudelijke zaken zijn we bovendien beter gaan documenteren. Ook dát is kwaliteit. Het structureel maken van pop-gesprekken of het vastleggen van blessures en studieresultaten zijn daar voorbeelden van. Dat beschrijven, dat borgen, gaat op termijn hopelijk zorgen dat we met succes een hercertificering kunnen aanvragen. Die certificering is iets wat we met de VA heel graag willen. RBC was ooit gecertificeerd als Regionale Jeugdopleiding. Om weer het predicaat RJO te mogen voeren, zullen we op zijn minst in alle categorieën weer een elftal moeten hebben.'

Edwin Spitters werd geboren tegenover De Luiten, het stadion van RBC. Vanaf zijn achtste speelde hij er en doorliep de hele jeugdopleiding. Spitters kwam tevens uit voor het Brabants Elftal, tot een blessure op zijn achttiende een einde maakte aan zijn carrière. In de meer dan twintig jaar dat hij als trainer betrokken is bij RBC heeft hij de hoogste- en dieptepunten meegemaakt, waaronder de promoties naar de Eredivisie en het faillissement. Tegenwoordig is hij als assistent betrokken bij zijn club. Dit seizoen staat hij bij de Onder 12 voor de groep, een team dat als 'Onder 13-2' echter op een heel veld al meedoet in de Onder 13-competitie.

Weerstand

'In 2022/2023 werden we met een talentvolle lichte Onder 11 op een half veld twee keer kampioen. Op zoek naar meer weerstand zijn we met diezelfde groep in Onder 12 eerst nog begonnen op een half veld. Maar toen we ook daar bij de bovenste drie eindigden, hebben we besloten om ons als Onder 13 in te gaan schrijven. Daardoor konden we op een heel veld gaan spelen. Zoiets beslis je als trainer-coach of als club natuurlijk niet alleen. We hebben heel bewust de ouders uitgenodigd en uitgelegd wat de plannen waren: "Let op: het kán zijn dat we vanaf nu ook eens weggespeeld worden, maar we maken deze keuze voor een nóg betere ontwikkeling van de spelers." Eigenlijk was iedereen er gelijk voor: het is iets nieuws voor ze, er zit veel uitdaging in. Als ik erop terugkijk, was de totstandkoming van deze keuze een mooi proces om gezamenlijk, club-ouders-spelers, door te maken. Bij RBC gaan we voor ontwikkelen, en daar hoort een zo optimaal mogelijke weerstand bij. Ik ben zelf ook echt een opleider, en zet ontwikkeling boven resultaat. Dat levert interessante discussies op binnen de club, maar dat is alleen maar goed.'

Weerbaarheid

'Op een kwart of een half veld hebben spelers meer balcontacten en trainen ze meer hun basisvaardigheden. De nadruk ligt op kwantiteit. Met deze groep spelers zijn we de weerstand echter gaan zoeken in het fysieke stuk. Op dat grote veld, tegen jongens die soms wel twee jaar ouder zijn, hebben onze jongens minder tijd om keuzes te maken. Het moet sneller, beter. We zien ze zich ontwikkelen, zowel individueel en als groep. Bovendien merken we dat, door die aandacht voor het fysieke, ook de mentale weerbaarheid omhoog gaat. Dit laatste valt mooi samen met het feit dat deze groep na de zomer voor het eerst naar het voortgezet onderwijs gaat. Zoals Hans al vertelde, gaan we samenwerken met RSG 't Rijks. Die samenwerking gaat zorgen voor een nog betere balans tussen voetbal enerzijds en school anderzijds. Bij RBC is sprake van een gecombineerde onderwijs- en voetbalopleiding. Voor jongens van deze leeftijd is die balans, gelet op de overgang van de basisschool naar de middelbare school, gewoon heel belangrijk.'

Zeven spelprincipes

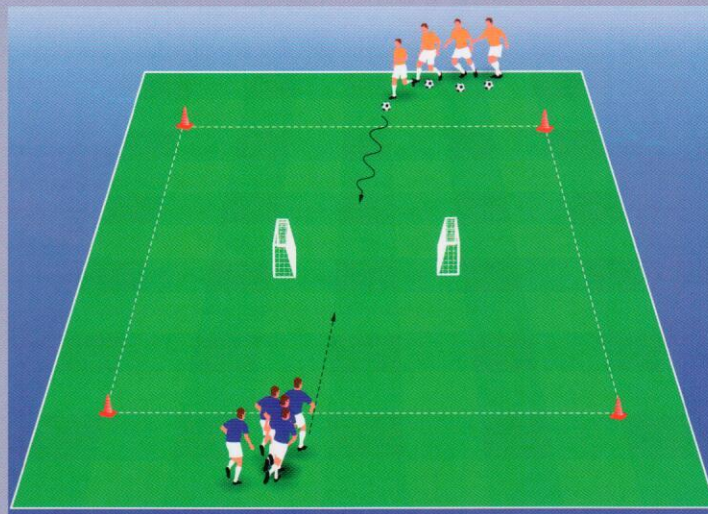
'Balans komt ook terug in de manier waarop wij onze spelwijze trainen. Ik was altijd gewend om een spelwijze heel uitgebreid op te schrijven en aan de hand daarvan te gaan trainen. Maar inmiddels werk ik met zeven spelprincipes: drie in balbezit, drie in balbezit tegenstander en de zevende gaat over duels aangaan: stevig, fel en scherp. Gedurende twee weken wordt een spelprincipe behandeld in trainingen, in de wedstrijd, in een nabespreking op maandag, en eens per maand komen daar videobeelden bij. In het tweede deel van het jaar worden spelprincipes aan elkaar gekoppeld: denk aan het opbouwen op eigen helft en verstoren van de opbouw op de helft van de tegenstander.'

Gesprek

'Twee keer per jaar houden we een pop-gesprek. Een talenten-groeisysteem waarbij niet dertig vaardigheden moeten worden beoordeeld, maar we inzoomen op wat echt belangrijk is. Doel hiervan is om inzicht te krijgen in hoe het met de speler zélf gaat. Bij RBC vinden we het belangrijk dat spelers zich in een veilige en stimulerende omgeving kunnen ontwikkelen. Dus welbevinden staat hier hoog in het vaandel. In het pop-gesprek vraag ik spelers, maar ook ouders, om RBC een cijfer te geven tussen de 1 en de 10. Stel een speler geeft ons een 7,5, wat is ervoor nodig om een 8,5 te maken? Of een ouder die RBC een 7 geeft, wat kunnen we binnen de club nog meer verbeteren om te zorgen dat het een 8 wordt? In een volgend gesprek komen we op die cijfers terug. Los van het welbevinden staat natuurlijk ook ontwikkelen centraal. Wat zijn jouw drie ontwikkelpunten voor de komende maanden? Waar ga je aan werken? En op welke positie wil jij je nog verder ervaring opdoen? In overleg met de trainer-coach worden keuzes gemaakt, en er komt een stukje huiswerk bij: "Zoek online eens bewegingen op die jij ook gaat oefenen." Tijdens het gesprek komen ook de drie sterke punten naar voren waarbij we spelers vooral willen empoweren.'

Trainingsvorm

'Of je nu een bvo bent of een amateurvereniging, ik vind dat je vormen op de training écht goed moet uitvoeren. Doorgaans zit ik er als trainer bovenop. Maar, en dat is goed voor mijzelf als trainer, ik kies ook vormen waarbij ik zelf heel bewust een stapje terug doe. Toch zijn het vormen waarin spelers heel intens aan het werk zijn. Deze vorm is er een voorbeeld van. Spelers gaan van een situatie 1:1 via 2:2 en 3:3 naar 4:4. Die steeds veranderende voetbalsituaties zorgen dat ze constant analyseren, anticiperen en creëren. Het kijkgedrag en prikkelen van de creativiteit staan centraal en omdat de aantallen na een doelpunt of uitbal veranderen, moeten jongens direct goed opletten. Een speler die indribbelt, kan die gelijk iemand vrijspelen bij een doeltje of moet hij eerst iemand lokken? En de spelers die al in het veld staan: gaan die positie kiezen bij een doeltje of bieden die zich juist aan?'

- Er wordt gestart met een situatie 1:1 waarbij gescoord kan worden op een van beide doelen.
- Oranje dribbelt in, blauw sprint het veld in.
- Zodra de bal uit is of er is gescoord, komt van beide partijen een tweede speler in het veld en wordt er 2:2 gespeeld (daarna 3:3 en uiteindelijk 4:4).

'Bij RBC is sprake van een gecombineerde onderwijs- en voetbalopleiding'

ONDER 8

Perry Bierkens is bij RBC speler van het eerste elftal en tevens trainer van de Onder 8. Na de zomer neemt hij deze getalenteerde groep mee naar de Onder 9. Zelf kwam Bierkens al op zevenjarige leeftijd bij de club terecht en hij speelde er negen jaar, tot 2006. In 2019 keerde hij terug. Na de zomer gaat Bierkens met het eerste van RBC uitkomen in de Vierde Divisie.

'Je merkt zeker sinds een jaar of twee dat het heel snel gaat bij de club'

Noodzaak

'Zoals bij zoveel jongens hier ontstaat de binding met een club in je jongste jaren. Zo is dat bij mij in elk geval wel gegaan. En natuurlijk is er niets mooier dan wanneer je hier in de Onder 8 kunt starten, en uiteindelijk in het eerste elftal mag uitkomen. Maar die weg is lang. En we weten allemaal dat dit, ook voor jongens bij RBC, lang niet voor iedereen een gegeven is. Onderweg komen bvo's langs die de meest talentvolle spelertjes vroeg opnemen in hun opleiding. Dat zien wij nu in de praktijk bij RBC al gebeuren en daar is niets mis mee. Tegelijkertijd proberen wij vanaf de jongste teams de spelers nog steeds zo goed mogelijk op te leiden, dat die stap naar het eerste tóch te maken valt. En nu wij met het eerste elftal een aantal keer op rij zijn gepromoveerd, wordt de noodzaak en de uitdaging om een kwalitatief sterke jeugdopleiding neer te zetten steeds groter.'

Posities

'Zoals Edwin al beschreef bij de motieven voor zijn team om vervroegd naar een heel veld te gaan, zijn ook wij bij Onder 8 steeds op zoek naar de juiste weerstand. Des te beter die weerstand aansluit bij je groep, des te beter ze zich ontwikkelen. Bij vrijwel elke Onder 8 en Onder 9 zou je geneigd zijn te zeggen: laat ze maar lekker vrij voetballen, zonder te veel aandacht te schenken aan posities. Wij merkten echter al snel dat we, al dan niet ingegeven door die talentendagen of door het feit dat goede spelertjes van andere clubs zich hier aanmelden, gewoon heel goede voetballers hebben. En wat je ziet met betere voetballers op deze leeftijd, is dat ze zowel voorin als achterin te vinden zijn. Dat zijn ze gewend vanuit hun eigen kleinere amateurclub. Dus om er toch wat meer lijn in te krijgen, laten we ze al vroeg kennismaken met posities. Ook in trainingen merk ik dat we al heel ver kunnen gaan met deze groep. Denk aan het passen en trappen op hoge intensiteit, maar bijvoorbeeld ook aan het creëren van vooracties om ruimte voor jezelf te maken.'

Spelvreugde

'Of je nu de diepte in kunt gaan qua training geven of qua tactiek in wedstrijden, bij Onder 8 of Onder 9 staat plezier voorop. Zelf zien dat die jongetjes spelvreugde hebben, met plezier trainen én spelen, is voor mij het allerbelangrijkste. Als je vervolgens trainingsvormen zó aanpast dat ze geschikt zijn voor deze jonge leeftijden, komt er naast die spelvreugde ook meer ontwikkeling bij. Typerend op trainingen vind ik dat ik probeer om ze zo optimaal mogelijk te laten bewegen. Dat snel afgeleid zijn, iets wat typerend is voor deze leeftijd, is deels op te vangen door meerdere opdrachten aan elkaar te koppelen. Na een dribbelvorm bijvoorbeeld (zie trainingsvorm, red.), kun je degene die de bal na een dribbel afgeeft aan een medespeler, een loop-/coördinatievorm laten doen. Constant streven naar bewegen, spelers bezig houden. Dat werkt goed bij deze leeftijd.'

Veldbezetting

'Aan de hand van verschillende thema's probeer ik op trainingen te zorgen dat jongens steeds beter gaan voetballen. Die aandacht die er bijvoorbeeld al is voor het spelen vanuit positie, komt terug op het trainingsveld. Een van de eerste thema's dit seizoen was die veldbezetting: hoe sta je nu in het veld? En waar staan je teamgenoten? In het begin renden ze nog van hot naar her, maar beetje bij beetje kwam er lijn in. Natuurlijk is er veel aandacht voor techniek, voor basisvaardigheden zoals een goede pass en een goede aanname. Maar tijdens wedstrijden letten we ook op wat een tegenstander doet. Tegen een ploeg waarvan de keeper gelijk de lange bal speelt, hoe gaan wij dan staan? Deze Onder 8 kan daar echt op inspelen en dat is gewoon heel knap. In de competitie zijn we vier keer als eerste geëindigd en kunnen niet hoger. Na de zomer wordt dit de Onder 9-1 en krijgen we er in deze leeftijd, dankzij de mooie instroom, nog een tweede team bij.'

Trainingsvorm

Uitleg

De blauwe speler dribbelt richting het vierkant van de oranje spelers, en geeft de bal in het vierkant af (ballijn 1, red.) Vervolgens slalomt hij door de pylonen (gele looplijn, red.) en sluit bij oranje achteraan aan. De oranje speler die de bal heeft ontvangen neemt de bal aan en speelt deze direct (ballijn 2, red.) richting een blauwe speler (nummer 2, red.) aan de overkant. De oranje speler doet vervolgens (gele looplijn, red.) zijn oefeningen in de ladder (bijvoorbeeld één voet in ieder vakje) en sluit bij de blauwe rij achteraan aan.

Afspraken

'Zoals eerder beschreven hecht ik veel waarde aan spelvreugde. Aan spelvreugde doe je niets af door bijvoorbeeld direct duidelijke afspraken te maken over wat je qua gedrag en houding van spelers verwacht. Dit geldt voor spelers, maar ook zeker voor ouders. Denk aan bezoek aan de kleedkamer, of aan coaching langs de lijn. Door die duidelijke afspraken, waar je overigens wel geregeld op moet terugkomen, ontstaat een sfeer waarin zowel ouders als spelers merken dat het fijn is om hier te spelen. Fijn om hier te zijn. Je merkt zeker sinds een jaar of twee dat het heel snel gaat bij de club. Ik zie dat als speler bij het eerste elftal bijvoorbeeld aan de steeds betere faciliteiten. Maar ook sponsoring en de wijze waarop steeds meer externe partijen ons stadion weten te vinden zijn tekenen van die opwaartse spiraal. Er wordt aantrekkelijk voetbal gespeeld en dat zie je weer terug in de aantallen toeschouwers. Die evenaren de tijd in het betaalde voetbal.'

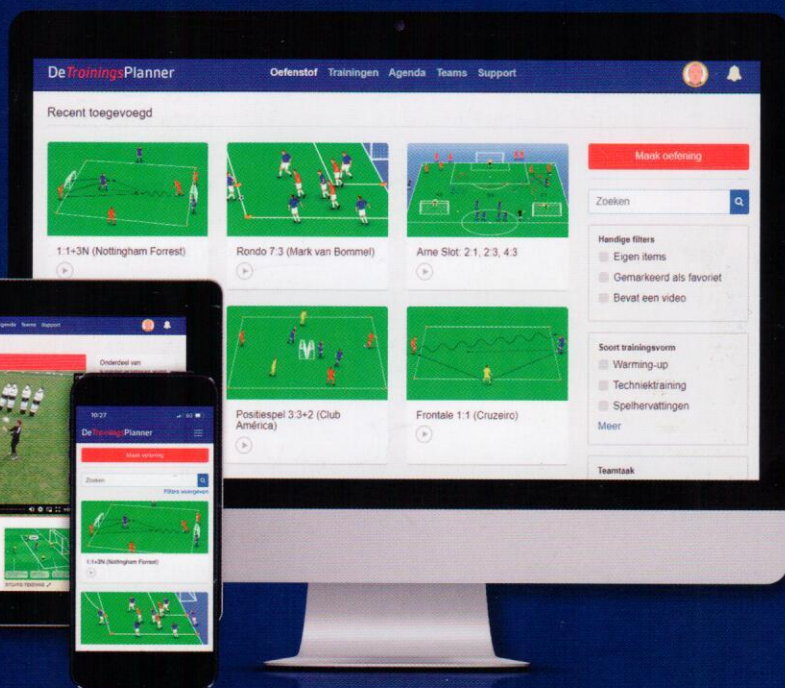

TRAININGSPLANNER

Verbeter jouw trainingen met de TrainingsPlanner!

Wil je jouw trainingen naar een hoger niveau tillen?

Ontdek de TrainingsPlanner en upgrade je trainingen met gevarieerde, leerzame en uitdagende oefenstof.

Waarom is de TrainingsPlanner geschikt voor jou?

- ⚽ Verrijk je trainingen en maak ze leuker en gevarieerder voor je spelers.
- ⚽ Daag je spelers uit en versnel hun ontwikkeling.
- ⚽ Versterk de teamsspirit en verbeter de prestaties.
- ⚽ Creëer overzicht en structuur in je planning.

 TrainingsPlanner

Haal het beste uit jezelf en je team en probeer de TrainingsPlanner nu.

De **Voetbal**Trainer

Abonneer je direct door het scannen van deze QR code.

